

Sygn. akt I C 995/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

8 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie – Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Foksińska

Protokolant: sekretarz sądowy Jagoda Mazur

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2018 roku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **w W.**

przeciwko **P. K.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. ustala, iż koszty procesu ponosi powód.

Sygn. akt I C 995/17

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...)w W.wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty, by pozwana P. K.zapłaciła stronie powodowej kwotę 965,44 złotych wraz

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 956,03 złotych od dnia następnego po dniu wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że roszczenie swoje wywodzi z umowy, której przedmiotem było świadczenie na rzecz strony pozwanej usług telekomunikacyjnych a także na podstawie wyciągu z ksiąg rachunkowych Funduszu o nr (...). Pozwana P. K.związana była z pierwotnym wierzycielem – (...) S.A.w G.umową, której przedmiotem było świadczenie usług telekomunikacyjnych. Z tytułu powyższej umowy pozwana winna co miesiąc uiszczać na rzecz pierwotnego wierzyciela opłatę abonamentową będącą ekwiwalentem świadczonych usług. Pozwana jednak nie wywiązała się z umowy, wobec czego w dniu 30 czerwca 2012 roku (...) S.A.wypowiedziała umowę. Na podstawie umowy wystawione zostały dokumenty księgowe określające termin i kwotę płatności. Następnie (...)w W.na podstawie umowy przelewu z dnia 29 marca 2013 roku przejął wierzytelność przysługującą pierwotnemu wierzycielowi (...) S.A.względem strony pozwanej..

W dniu 19 września 2017 roku Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie uwzględnił żądanie strony powodowej i wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana P. K. złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu wskazała, iż łączyła ją z (...) S.A. umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, jednak zaprzeczyła żądaniu pozwu. Wskazała, iż nie została poinformowana o przelewie wierzytelności. (...) S. A., ani powód nie poinformowali jej o istniejącym zadłużeniu. Nadto podniosła zarzut przedawnienia roszczenia objętego pozwem. W ocenie pozwanej

wierzytelność objęta pozwem jest w całości przedawniona i strona powodowa nie może skutecznie domagać się jej zaspokojenia na drodze sądowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. K. łączyła z (...) S.A. z siedzibą w G. umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

(dowód: umowa abonencka nr (...) z aneksem k. 7-9)

Za świadczenie usług telekomunikacyjnych w związku z zawartą umową (...) S.A. w G. wystawiła P. K. następujące dokumenty księgowe:

– notę odsetkową z dnia 1 marca 2012 roku, opiewającej na kwotę 6,06 zł, z terminem płatności oznaczonym na dzień 31 marca 2012 roku,

– fakturę VAT z dnia 3 marca 2012 roku, opiewającej na kwotę 173,61 zł, z terminem płatności oznaczonym na dzień 31 marca 2012 roku,

– notę odsetkową z dnia 1 kwietnia 2012 roku, opiewającej na kwotę 3,35 zł, z terminem płatności oznaczonym na dzień 30 kwietnia 2012 roku,

– fakturę VAT z dnia 5 kwietnia 2012 roku, opiewającej na kwotę 170,90 zł, z terminem płatności oznaczonym na dzień 30 kwietnia 2012 roku,

– fakturę VAT z dnia 5 maja 2012 roku, opiewającej na kwotę 40,49 zł, z terminem płatności oznaczonym na dzień 31 maja 2012 roku,

– notę księgową z dnia 3 sierpnia 2012 roku, opiewającej na kwotę 250,00 zł, z terminem płatności oznaczonym na dzień 23 sierpnia 2012 roku.

(dowód: faktury VAT k. 11 i k. 13-14,

noty odsetkowe k. 10 i k. 12,

nota księgowa k.15)

Należności wynikające z wyżej wskazanych faktur i not nie zostały przez P. K. uregulowane.

(okoliczność bezsporna)

Pismem z dnia 7 maja 2013 roku (...) S. A. w G. zawiadomiła P. K. o cesji wierzytelności.

(dowód: pismo z dnia 7 maja 2013r. k. 4)

W księgach rachunkowych (...)w W.ujęta została wymagalna wierzytelność przysługująca funduszowi wobec P. K., która na dzień wystawienia wyciągu z ksiąg rachunkowych tj. na dzień 31 sierpnia 2017 roku wynosiła 965,44 złotych. Na kwotę wymagalnego zadłużenia złożyły się kwota 635,00 złotych tytułem należności głównej oraz kwota 330,44 złotych z tytułu odsetek.

(dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego k. 16)

W dniu 15 maja 2017 roku (...)w W.wystosował do P. K.wezwanie do zapłaty wierzytelności wynikających z wyżej wskazanych faktur oraz not w łącznej wysokości 635,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi do dnia 15 maja 2017r. w kwocie 317,48 zł.

(dowód: pismo z dnia 15 maja 2017r. k. 5-6)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne było, że pozwaną i (...) S. A. w G. łączyła umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Pozwana nie sprzeciwiała się również wysokości kwoty objętej żądaniem pozwu. Spór dotyczył kwestii prawnych w zakresie dochodzonego roszczenia.

Zgodnie z treścią art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 kc). Wedle art. 511 kc, jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony. Tym samym skoro w rozpatrywanej sprawie wierzytelność stwierdzona była pismem (umowa pożyczki), ustawodawca nałożył na strony obowiązek zachowania formy pisemnej przelewu wierzytelności.

W myśl art. 6 kc, istnienie sporu między stronami, co do zasady, obliuguje jedną z nich do udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Na podstawie art. 6 kc oraz art. 232 kpc ciężar dowodu spoczywa na stronie, która z określonych faktów wywodzi skutki prawne. Jeśli zatem powód powoływał się na zaistnienie oznaczonych faktów, w tym na fakt, przysługującego mu względem pozwanej roszczenia o oznaczonej wysokości, zobowiązany był wskazać okoliczności, które uzasadniały żądanie zgłoszone w pozwie.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanej kwoty 965,44 zł. Jako podstawę swojego roszczenia strona powodowa wskazała umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartą przez pozwaną z (...) S.A. w G., wskazując, że umową przelewu wierzytelności z dnia 29.03.2013r. (...) S.A. w G. zbyła tę wierzytelność na rzecz strony powodowej. Z przedłożonych dowodów nie wynika, by powód nabył sporną wierzytelność od wierzyciela pierwotnego. Do pozwu dołączono jedynie zawiadomienie o przelewie wierzytelności i wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego.

Wskazać należy, że dołączony do akt wyciąg z ksiąg funduszu w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego nie posiada mocy prawnej dokumentu urzędowego w stosunkach umownych z konsumentem, nie korzysta zatem z domniemania, że jego treść jest prawdziwa. W takiej sytuacji powód winien wykazać w oparciu o stosowne dokumenty oraz inne środki dowodowe, iż należności we wskazanej w wyciągu z ksiąg funduszu wysokości mu się należą. Powyższe potwierdza również dokonana w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego nowelizacja art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004r., nr 146 poz. 1546 ze zmianami), do którego ustawodawca dodał ust. 2. Zgodnie z dyspozycją art. 194 ust. 1 ustawy, księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązanie, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (ust. 2 art. 194 ustawy). Zatem księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności funduszu poza postępowaniem cywilnym, jakim jest przedmiotowe postępowanie. Wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie jest też żadnym szczególnego rodzaju dokumentem prywatnym. Powód nie jest bowiem sędzią w swojej własnej sprawie i wystawiony przez niego dokument nie ma żadnej szczególnej mocy. Jest jedynie oświadczeniem procesowym strony, że roszczenie w takiej

wysokości jej przysługuje. W takiej sytuacji powód winien wykazać w oparciu o stosowne dokumenty oraz inne środki dowodowe, iż należności we wskazanej w wyciągu z ksiąg funduszu wysokości mu się należą. Tylko dokument urzędowy ma walor domniemania, że zawarte w nim dane są prawdziwe, dokument prywatny takiego domniemania nie posiada.

Brak innych dokumentów, w szczególności umowy przelewu wierzytelności, uniemożliwia Sądowi ocenę czy doszło do skutecznego przelewu wierzytelności przysługującej wobec strony pozwanej na stronę powodową w wysokości wskazanej w pozwie, a tym samym czy powód jest uprawniony do dochodzenia przedmiotowej należności na drodze sądowej.

Mając na uwadze powyższe uznać należało, iż strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie udowodniła swojego roszczenia. Załączone przez stronę powodową dokumenty nie wskazują na przejście wierzytelności wobec strony pozwanej na powoda.

Niezależnie od powyższego, w razie odmiennej oceny materiału dowodowego, powództwo i tak podlegałoby oddaleniu ze względu na skutecznie podniesiony przez pozwaną P. K. w toku postępowania zarzut przedawnienia roszczeń powoda.

Zgodnie z art. 513 § 1 kc dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 kc). Dlatego też pozwanej, co do zasady przysługiwał względem strony powodowej jako cesjonariuszowi, zarzut przedawnienia.

W następstwie zawarcia umowy przez pozwaną i poprzednika prawnego strony powodowej powstał stosunek zobowiązaniowy, do którego znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 1907 ze zm.)

Aby ocenić skuteczność tego zarzutu należy w pierwszej kolejności omówić charakter prawny umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, z której wynika dochodzone roszczenie, albowiem warunkuje on zastosowanie odpowiednich przepisów regulujących termin przedawnienia.

Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych jest umową nazwaną uregulowaną w ustawie z dnia 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 1907 ze zm.). We wskazanej ustawie ustawodawca wskazał, że świadczenie usług telekomunikacyjnych odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych (art. 56 ust. 1), a zatem określił stosunek prawny zachodzący pomiędzy dostawcą usług telekomunikacyjnych a usługobiorcą. Przywołana ustawa nie reguluje jednak wszystkich kwestii związanych z przedmiotową umową – zawiera przepisy dotyczące treści, formy, stron oraz sposobów zawierania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Powstaje zatem pytanie, jakie przepisy należy stosować do umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne – czy w myśl art. 750 kc będą to przepisy o zleceniu, czy też przepisy ogólne dotyczące zobowiązań zawarte w kodeksie cywilnym. Obecnie zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie przeważa zapatrywanie, które podziela również Sąd orzekający w niniejszej sprawie, że do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych w zakresie nieunormowanym ustawą - Prawo telekomunikacyjne znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące zobowiązań zawarte w kodeksie cywilnym. Art. 750 kc stanowi, że do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu, niemniej jednak należy podkreślić, iż przywołanym przepisem chodzi o umowy o świadczenie usług nieprzewidziane w obowiązującym systemie prawnym jako umowy nazwane. W konsekwencji odesłanie zawarte w art. 750 kc znajdzie zastosowanie dopiero wówczas, gdy przedmiotem umowy jest dokonanie czynności faktycznych jako usługi, a nie jest ona unormowana w przepisach dotyczących umów nazwanych zarówno w samym kodeksie, jak i w innych aktach prawnych, nawet poza prawem cywilnym. Wskazuje się na to, że art. 750 kc nie powinien być stosowany do konkretnych umów i zobowiązań dotyczących usług dających się subsumować pod przepisy pozakodeksowe regulujące umowy o świadczenie usług (por. J. Krasuski Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, LexisNexis 2005, LEX nr 53073; G. Bieniek, H. Ciepla, S. Dmowski, J. Gudowski, K. Kołakowski, M. Sychowicz, T. Wiśniewski, Cz. Żuławska [w:] G. Bieniek (red) Komentarz

do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I-II, wyd. X, LexisNexis, 2011, LEX nr 10022). W związku z powyższym zawarte w art. 750 kc sformułowanie „inne przepisy” należy rozumieć nie tylko jako przepisy kodeksu cywilnego, ale również jako unormowania pozakodeksowe, a takim z całą pewnością jest ustawa z dnia 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne. W konsekwencji do treści nieunormowanych w ustawie Prawo telekomunikacyjne – w tym także w kwestii terminów przedawnienia – znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące zobowiązań zawarte w kodeksie cywilnym, nie zaś przepisy dotyczące zlecenia.

Należy zatem uznać, że w niniejszej sprawie do roszczeń wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych w kwestii terminów przedawnienia zastosowanie znajdzie art. 118 kc. Powyższe stanowisko zostało wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2009r. (III CZP 20/09, LEX nr 493968), w której zdecydowanie stwierdzono, że termin przedawnienia roszczenia o opłatę abonamentową i wynagrodzenie za połączenia telefoniczne z umowy o świadczenie usług telefonicznych określa art. 118 kc. Podkreślono, że elementy istotne umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zostały wystarczająco uregulowane przez inne przepisy w rozumieniu art. 750 kc – tj. w ustawie z dnia 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne – zatem do tych umów, choć są to umowy o świadczenie usług, nie mają zastosowania przepisy o zleceniu i art. 751 kc, który przewiduje dwuletni termin przedawnienia m.in. dla roszczeń o wynagrodzenie za spełnione czynności.

Zgodnie z art. 118 kc jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Opłata za usługi telekomunikacyjne wynikająca z zawartej umowy to świadczenie okresowe, albowiem jest to świadczenie pieniężne powtarzające się w określonych odstępach czasu, niestanowiące jednak z góry ustalonej całości. Każde z nich jest samodzielne w tym sensie, że ma własny termin wymagalności i odpowiednio do tego wyznaczony początek biegu przedawnienia. Co więcej, dochodzone roszczenie jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, albowiem pierwotny wierzyciel (...) S.A. w G. występowała w przedmiotowym stosunku zobowiązaniowym jako dostawca usług będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym zdefiniowanym w art. 2 pkt 27 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Należy ponadto zaznaczyć, że kwalifikacja roszczenia decydująca o terminie przedawnienia nie ulega zmianie w przypadku zmiany podmiotowej po stronie wierzyciela (por. M. Pyziak-Szafnicka Komentarz do art. 118 Kodeksu cywilnego [w:] P. Księżak (red.), M. Pyziak-Szafnicka (red.) Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna, LEX, 2014, LEX nr 170781). W związku z powyższym należało przyjąć, że roszczenie dochodzone w niniejszej sprawie przedawnia się w myśl art. 118 kc z upływem trzyletniego terminu przedawnienia. Co więcej, roszczenie o odsetki z tytułu opóźnienia jako roszczenie okresowe przedawnia się w terminie trzyletnim zgodnie z art. 118 kc nie później jednak niż z upływem terminu, w którym przedawnia się roszczenie o zapłatę kwoty głównej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2006r., IV CSK 134/05, LEX nr 607274).

Dla właściwego określenia momentu przedawnienia roszczeń należy odnieść się do kwestii terminu wymagalności świadczeń wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z art. 120 § 1 kc bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Mając na uwadze, że powód dochodził należności wynikających z niezapłaconych faktur wystawionych przez (...) S.A. w G. oraz odsetek za opóźnienie naliczonych od kwot wskazanych w fakturach, termin przedawnienia roszczenia o zapłatę każdej z należności należało określić indywidualnie. Termin płatności należności wynikającej z faktury z dnia 3 marca 2012 roku upływał z dniem 31 marca 2012 roku, faktury z dnia 5 kwietnia 2012 roku z dniem 30 kwietnia 2012 roku a faktury z dnia 5 maja 2012 roku z dniem 31 maja 2012 roku.

Mając na uwadze trzyletni termin przedawnienia roszczenia o zapłatę powyższych należności należy stwierdzić, że do chwili wniesienia pozwu w dniu 8 września 2017 roku upłynął termin przedawnienia roszczenia o zapłatę każdej z kwot dochodzonych w niniejszym postępowaniu. Najwcześniej wymagalne stało się roszczenie o zapłatę kwoty wynikającej z faktury z dnia 3 marca 2012 roku, tj. w dniu 1 kwietnia 2012 roku. W odpowiednio późniejszych terminach (tj. w dniu 1 maja 2012 roku i 1 czerwca 2012 roku) upłynął termin przedawnienia roszczeń o zapłatę należności wynikających z kolejnych faktur. Mając jednak na uwadze, że powód wniósł pozew w dniu 8 września 2017 roku – a zatem po upływie okresu przedawnienia – podniesiony przez pozwaną P. K. zarzut przedawnienia należy uznać za skuteczny.

W tym stanie rzeczy mając jednocześnie na uwadze, iż strona powodowa nie wykazała przejścia na jej rzecz uprawnień, wynikających z przedmiotowej umowy, powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w pkt I sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach znajduje podstawę w przepisie art. 98 § 1 kpc.